

Sprawozdanie merytoryczne
z realizacji zadania pt. „Dofinansowanie działalności edukacyjnej Błękitnej
Szkoły” wg harmonogramu rzeczowo – finansowego do umowy
nr WFOŚ/D/723/28/2016 w okresie od 01.01.2016 r. do 30.06.2016 r.

Uczestnicy wszystkich zadań edukacyjnych Błękitnej Szkoły zostali poinformowani o dofinansowaniu zadań ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Błękitna Szkoła przy NPK prowadzi działalność edukacyjną opartą o przyrodnicze i krajobrazowe walory Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Adresatami naszej placówki są przede wszystkim szkoły i instytucje znajdujące się na terenie województwa pomorskiego.

Prowadzone zajęcia mają formę warsztatów i w większości przypadków towarzyszy im wyjście w teren. W ramach naszej działalności edukacyjnej realizujemy również różnego typu akcje ekologiczne, konkursy i festyny przyrodnicze dzięki czemu możemy dotrzeć do szerszego grona odbiorców.

W pierwszym półroczu 2016 roku z działalności edukacyjnej Błękitnej Szkoły skorzystało prawie **4270** osób.

EDUKACJA EKOLOGICZNA - WARSZTATY

Warsztaty ekologiczne to podstawowa forma działalności Błękitnej Szkoły. Oferta edukacyjna jest skierowana do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Program zajęć szeroko obejmuje zagadnienia ekologiczne w oparciu o walory Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. W pierwszym półroczu br. w zajęciach Błękitnej Szkoły łącznie wzięło udział prawie **3120** osób.

W celu dostosowania się do oczekiwań adresatów oraz dotarcia do jak największej liczby osób realizowana przez nas edukacja ekologiczna przybiera różne formy.

▪ Działalność Błękitnej Szkoły oparta jest głównie na organizacji turnusów ekologicznych. Dają one możliwość uczestniczenia w zajęciach uczniom z całego województwa pomorskiego. Grupy zorganizowane przyjeżdżają na 3-5 dni w czasie których biorą udział w 5-6 warsztatach prowadzonych przez specjalistów z wielu dziedzin przyrodniczych oraz pracowników Błękitnej Szkoły.

Od stycznia do końca czerwca 2016 zrealizowano 24 turnusy, w których wzięło udział **508** uczniów z następujących szkół:

- Szkoły podstawowe: 11 szkół, 219 osób
- Gimnazja: 10 szkoły, 207 osób
- Szkoły średnie: 3 szkoły, 82 osoby

▪ Szkoły z **powiatu puckiego** korzystają z szerokiej oferty warsztatów jednodniowych, która obejmuje również różnego rodzaju **akcje ekologiczne i konkursy**. Szczegółowy ich opis znajduje się w dalszej części sprawozdania.

W pierwszym półroczu zrealizowano 25 zajęć jednodniowych w których łącznie uczestniczyło **815** uczniów. Zaś w ramach zorganizowanych akcji ekologicznych i festynów przyrodniczych zrealizowano 44 zajęcia dla prawie **1800** uczniów.

AKCJE EKOLOGICZNE

▪ W dniach od 15 do 26 lutego, w ramach zajęć jednodniowych, dla dzieci i młodzieży spędzających ferie w świetlicach, bibliotekach itp. na terenie powiatu puckiego przeprowadzono serie warsztatów „**Ferie z Błękitną Szkołą**”. Zajęciom przyświecała idea aktywnego spędzenia wolnego czasu poprzez uczestnictwo w przyrodniczych zajęciach stacjonarnych oraz wycieczkach terenowych. Zorganizowano zajęcia dotyczące Morza Bałtyckiego, z zakresu entomologii i ichtiologii oraz warsztaty plastyczne o aspekcie przyrodniczym. Przygotowano również konkursy i zabawy edukacyjne.

W zajęciach łącznie wzięło udział ok. **140** uczniów ze szkół podstawowych z Władysławowa, Sławoszyna, Pucka, Swarzewa, Leśniewa i Łebcza.

▪ W lutym zakończono „**Akcję Karmnik**” realizowaną w ramach ogólnopolskiego programu badawczego. Błękitna Szkoła i Nadmorski Park Krajobrazowy w partnerstwie z Fundacją Akcja Bałtycka przyłączyły się do projektu który polega na regularnym obrączkowaniu ptaków (co dwa tygodnie) przy karmnikach w okresie dokarmiania czyli od grudnia do końca lutego. Celem projektu było poznanie składu gatunkowego ptaków odwiedzających karmniki, zbadanie ich kondycji oraz zebranie cennych pomiarów biometrycznych. Podobnie jak w ubiegłym sezonie w ramach akcji Błękitna Szkoła wraz z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym przeprowadziła edukację ekologiczną skierowaną do uczniów szkół naszego regionu. Zajęcia dotyczyły sposobów prawidłowego dokarmiania ptaków oraz obejmowały zagadnienia związane m.in. z obrączkowaniem ptaków. W trakcie zajęć uczestnicy m.in. przygotowywali pokarm ze smalcu i ziaren oraz wykonywali proste karmniki.

W omawianym okresie przeprowadzono zajęcia dla 4 grup ze szkoły we Władysławowie, Sławoszynie i Rumii. Łącznie w zajęciach dotyczących dokarmiania i obrączkowania ptaków wzięło udział **79** uczniów.

▪ 16 marca Błękitna Szkoła przyłączyła się do obchodów „**Dnia Kaszubskiego**” w Szkole Podstawowej w Łebczu. Z tej okazji dla uczniów klas IV-VI przygotowano warsztaty pt. „*Elementy przyrodnicze w hańcie kaszubskim*”. Celem zajęć było przekazanie wiedzy o tradycji kaszubskiego haftu, którego wiodącymi elementami są rośliny. W trakcie spotkania dzieci zapoznaly się m.in. z charakterystyką i znaczeniem kwiatów wykorzystywanych we wzornictwie naszego regionu. Łącznie w warsztatach wzięło udział **56** uczniów.

▪ W dniach od 20 do 22 kwietnia Błękitna Szkoła we Władysławowie współorganizowała obchody **Światowego Dnia Ziemi** kolejno ze szkołami podstawowymi w Leśniewie, Strzelnie i Jastrzębiej Górze. W zorganizowanych warsztatach przyrodniczych i ekologicznych łącznie wzięło udział **377** uczniów z ww. szkół. Ponadto w Szkole Podstawowej w Leśniewie Błękitna Szkoła przeprowadziła

turniej przyrodniczy w formie koła fortuny. Uczestnicy drużynowo odpowiadali na pytania dotyczące ochrony przyrody oraz Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

▪ 11 maja Błękitna Szkoła zakończyła dwumiesięczną ekologiczną akcję edukacyjną pod hasłem „*Przyjazny Ogród*”, której celem było szerzenie idei ekologicznego ogrodnictwa.

W ramach akcji zrealizowano warsztaty dla **1055** uczniów z 11 szkół podstawowych powiatu puckiego: z Karwi, Łebcza, Mieroszyna, Mrzezina, Pucka, Starzyna, Swarzewa, Werblini, Władysławowa i Żarnowca. Na zajęciach omawiano zagadnienia dotyczące zakładania i pielęgnacji ogrodu przyjaznego ludziom, ptakom, owadom i innym zwierzętom. Dzieci zapoznały się z podstawowymi zasadami pielęgnacji roślin oraz rolą pożytecznych zwierząt w ogrodzie. W ramach zajęć uczestnicy dokonali wysiewu oraz sadzenia miododajnych roślin przy siedzibie Błękitnej Szkoły. Założony ogródek będzie wykorzystywany do celów edukacyjnych.

▪ Na przełomie maja i czerwca (31.05-03.06) Błękitna Szkoła przeprowadziła coroczną wiosenną akcję edukacyjną skierowaną do młodzieży gimnazjalnej pod hasłem: „*Poznajemy Naszą Zatokę*”. Organizowana już od ponad 10 lat akcja ma na celu uświadamiać, że akwen nad którym żyjemy jest wyjątkowy na skalę nie tylko Polski ale i Europy. Zajęcia składały się z dwóch tematycznych części: oceanograficznej i geologicznej. Uczestnicy odbyli rejs kutrem badawczym w czasie którego omówione zostały cechy przyrodnicze Zatoki Puckiej i Bałtyku. Głównym punktem programu był połów i rozpoznawanie organizmów bentosowych co stanowiło okazję do rozważań na temat i stanu ekologicznego Zatoki. W części geologicznej zajęć gimnazjaliści zgłębiali wiedzę na temat przyrody nieożywionej Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz procesów geomorfologicznych zachodzących nad brzegiem Zatoki.

Uczestnikami zajęć była młodzież gimnazjalna z 10 szkół powiatu puckiego. Dodatkowo na kutrze edukacyjnym gościliśmy grupę 18 finalistów III Wojewódzkiej Ligi Przyrodniczej. W akcji wzięło również udział dziesięciu gimnazjalistów ze Sławęcina (zwycięzcy konkursu zorganizowanego przez Zaborski Park Krajobrazowy pn.: „Obce gatunki inwazyjne? Nie dziękuję!”) którzy przebywali na turnusie ekologicznym w Błękitnej Szkole.

Łącznie wiedzę na temat ekosystemu Zatoki Puckiej zgłębiło **156** uczniów.

▪ W maju i w czerwcu w ramach projektu edukacyjnego „*Przyjazny ogród... precz z obcymi gatunkami inwazyjnymi*”, zrealizowano warsztaty dla **208** gimnazjalistów powiatu puckiego. Celem przedsięwzięcia jest pogłębianie wiedzy na temat obcych gatunków inwazyjnych, a zwłaszcza ich negatywnego wpływu na rodzimą różnorodność biologiczną. W drugim etapie projektu uczniowie mają za zadanie wykonać inwentaryzację inwazyjnych gatunków roślin na wyznaczonym terenie. Najlepsza dokumentacja opisująca wyniki inwentaryzacji będzie nagrodzona. Nagrodą będzie udział w wycieczce do Ogrodu Botanicznego w Gołubiu.

KONKURSY

▪ 1 czerwca w siedzibie Błękitnej Szkoły miał miejsce finał III edycji Wojewódzkiej Ligi Przyrodniczej, do którego zakwalifikowało się **18** gimnazjalistów z terenu województwa pomorskiego. Organizatorem konkursu jest stowarzyszenie In gremio reprezentowane przez Pierwsze Społeczne Gimnazjum w Gdyni. W tym roku głównym zagadnieniem konkursu był

Bałtyk i Nadmorski Park Krajobrazowy. Do zadań finalistów należała m.in. identyfikacja morskich organizmów, ptaków i roślin charakterystycznych dla NPK.

Po rozgrywkach konkursowych Błękitna Szkoła zorganizowała prelekcję na temat ptaków NPK oraz zaprosiła uczestników na rejs edukacyjny po wodach Zatoki Puckiej realizowany w ramach akcji edukacyjnej „Poznajemy Naszą Zatokę”.

▪ W poniedziałek 13 czerwca odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów i nagród w przyrodniczym konkursie plastycznym pt. „*Zaprojektuj ogród przyjazny zwierzętom*”, który nawiązywał do przeprowadzonej wiosennej akcji edukacyjnej „**Przyjazny ogród**”. Konkurs został ogłoszony 4 marca wśród szkół podstawowych powiatu puckiego.

Celem konkursu było kształtowanie świadomości i postaw proekologicznych poprzez:

- zainteresowanie ideą ekologicznego ogrodnictwa
- zwrócenie uwagi na rolę pożytecznych zwierząt w ogrodzie
- poszerzenie wiedzy na temat roślin przyjaznych zwierzętom

W konkursie plastycznym wzięło udział **212** uczniów z 15 szkół.

FESTYNY EKOLOGICZNE

▪ W ramach obchodów *Międzynarodowego Dnia Ptaków Wędrownych* 14 i 15 maja w Kuźnicy odbył się piknik przyrodniczy zorganizowany przez Fundację Akcja Bałtycka i Nadmorski Park Krajobrazowy. Z tej okazji Błękitna Szkoła wraz z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym przygotowała stoisko edukacyjne związane z siedliskiem nadmorskich wydm. Uczestnicy pikniku mogli się dowiedzieć wielu ciekawostek na temat roślin wydmowych i walorów przyrodniczych NPK. Przygotowane stoisko odwiedziło około **300** osób.

▪ W dniach 21-21 maja Błękitna Szkoła wraz z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym wzięła udział w festynie przyrodniczym organizowanym przez Centrum Edukacji Ekologicznej w Gdańsku „*Bioróżnorodność - poznaj by zachować*”. Tegoroczne hasło przewodnie festynu brzmiało „*Równowaga w przyrodzie.*” Błękitna Szkoła z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym zaprezentowała stoisko edukacyjne związane z krajobrazem nadmorskich wydm oraz na przykładzie roślin psammofilnych omówiła proces sukcesji ekologicznej. Odwiedzający nasze stoisko mogli wziąć udział w grach i zabawach dotyczących nadmorskich krajobrazów i związaną z nimi bioróżnorodnością. Dodatkowo przygotowano przyrodniczy kącik plastyczny dla dzieci oraz upominki w postaci materiałów promocyjnych, ulotek i map NPK. Łącznie stanowisko odwiedziło około **500** osób.

SZKOLENIA

▪ W dniach 10-11 marca w Błękitnej Szkole odbyło się szkolenie dla **13** pracowników PZPK z zakresu wykorzystania technologii GIS w ochronie przyrody. Tematem warsztatów było praktyczne wykorzystanie oprogramowania QGis oraz mobilnych urządzeń i programów do

gromadzenia danych przestrzennych. Ponadto zapoznano uczestników z wieloma praktycznymi narzędziami przydatnymi w pracy z technologią GIS.

STUDENCKIE PRAKTYKI TERENOWE

▪ 25 czerwca rozpoczęły się tygodniowe praktyki terenowe z geomorfologii dla **28** studentów II roku geografii **Uniwersytetu Gdańskiego**. Przedmiotem analiz są naturalne odkrywki geologiczne klifów NPK oraz pobranie rdzeni osadów z terenów podmokłych.

Efekt ekologiczny działalności „Błękitnej Szkoły”

Uzyskany efekt ekologiczny obejmuje kilka obszarów. Pierwszym z nich jest znacznie poszerzona wiedza ekologiczna wśród dzieci i młodzieży, uwrażliwienie ich na piękno przyrody oraz wzrost zaangażowanie na rzecz środowiska przyrodniczego. Ważnym elementem naszej edukacji jest przekazanie szeregu umiejętności praktycznych wpływających na ogólny rozwój ucznia, zarówno manualny jak i intelektualny. Zdobyta wiedza i doświadczenia owocują wzrostem świadomości ekologicznej, zasad i praw funkcjonujących w przyrodzie. Ponadto spotkania ze specjalistami nauk przyrodniczych, pasjonatami wielu dziedzin dają uczestnikom wspaniałą okazję do odkrycia swoich nowych pasji. Szczególną wagę kładziemy na edukację dotyczącą przyrody Nadmorskiego Parku Krajobrazowego oraz zagrożeń związanych m.in. z występowaniem inwazyjnych gatunków obcych. Jest to obecnie jedno z najważniejszych zagrożeń dla rodzimej przyrody, które w znacznym stopniu przyczynia się do spadku różnorodności biologicznej. Ponieważ naszą działalnością staramy się trwale wpłynąć na świadomość i mentalność odbiorców, spodziewane rezultaty są rozłożone w czasie.

Zestawienie liczbowe osób, z którymi wiąże się spodziewany efekt ekologiczny:

- Turnusy ekologiczne – 508 osób
- Zajęcia jednodniowe – 815 osób
- Zajęcia zrealizowane w ramach akcji edukacyjnych - 1796 osób
- Zajęcia prowadzone wspólnie z Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym w ramach przeprowadzanej Akcji Karmnik 79 osób (w okresie styczeń – luty).
- Konkursy przyrodnicze - 230 osób
- Akcje plenerowe, festyny ekologiczne – 800
- Szkolenie - 13 osób
- Studenckie praktyki terenowe - 28

W sumie w I półroczu z działalności edukacyjnej Błękitnej Szkoły skorzystało prawie **4270** osób.

Liczba wizyt na stronę internetową Błękitnej Szkoły w okresie 1 sty –27 czerwca 2016

Czerw 2016	3954
Maj 2016	4197
Kwie 2016	3536
Mar 2016	3868
Lut 2016	3475
Sty 2016	4190

Źródło: <https://stat62135.miroart.pl/blekitnaszkola.npk.org.pl/>

Lista osób prowadzących zajęcia warsztatowe w „Błękitnej Szkole” przy NPK

Lp.	Imię i Nazwisko	Wykształcenie /Zawód	Wiodący temat
1	Adam Michalak	Mgr inż. zootechnik, ornitolog, przewodnik turystyczny	<p>Na tropie przyrody. Zajęcia w terenie. Praca z mapą i kompasem w powiązaniu z rozwiązywaniem zadań przyrodniczych. Jak przygotować się do wędrówek i obserwacji przyrodniczych.</p> <p>Ochrona ptaków i ich rozpoznawanie. Formy i sposoby ochrony ptaków w Polsce i na świecie. Rozpoznawanie ptaków, głosów, gniazd, piór itd. Zasady przygotowania się do obserwacji, zapoznanie się ze sprzętem. Obserwacja ptaków w terenie. Pokaz slajdów.</p>
2	Dawid Weisbrodt	Dr geografii, Pracownik UG, Członek Towarzystwa Kuling	<p>Ptaki Nadmorskiego Parku Krajobrazowego Przystosowania ptaków do życia w środowisku, ekwipunek ornitologa, obserwacje i rozpoznawanie ptaków w terenie, pokaz slajdów rzadkich gatunków ptaków.</p>
3	Aleksandra Świstulska	Mgr Oceanografii Doktorantka Studium Doktoranckiego przy Instytucie Oceanologii PAN w Sopocie - Zakład Ekologii Morza	<p>Ekosystem Zatoki Puckiej a ekosystemem Bałtyku. Historia powstania Morza Bałtyckiego. Uwarunkowania geograficzne współczesnego Bałtyku. Charakterystyka fizyczno-chemiczna i biologiczna wód Bałtyku i Zatoki Puckiej. Czynniki wpływające na zmiany w funkcjonowaniu ekosystemu akwenów. Podział i granice Zatoki Puckiej. Historyczne badania podwodne i znaczenie akwenu. Eutrofizacja, warunki tlenowe i substancje biogeniczne w Zatoce. Programy ochrony dla Zatoki Puckiej.</p>
4	Katarzyna Galecka	Mgr chemii. Edukator chemii i ochrony środowiska w różnych instytucjach	<p>Badania chemiczne wody. Pobranie próbek wody w terenie i wykonywanie szeregu doświadczeń przy użyciu chemicznego sprzętu laboratoryjnego, pod okiem instruktora. Zajęcia obejmują zagadnienia: właściwości fizyczne i chemiczne wody, eutrofizacja-oznaczanie zawartości związków azotu i fosforu w wodzie, metale ciężkie w wodzie, uzdatnianie wody – instrukcja wykonania filtra, substancje wskaźnikowe, kwaśne deszcze, związki powierzchniowo czynne. Próba interpretacji wyników, formułowanie wniosków.</p>

5	Dagmara Macioch	<p>Mgr biologii. Słuchacz studiów podyplomowych „Waloryzacja i Ochrona Obszarów Przyrodniczych” na UG. Członek Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Dendrologicznego.</p>	<p>Dla kogo kwitną kwiaty? Budowa i znaczenie kwiatów. Zdumiewające strategie zapylania i odpowiedzi na pytania: jak owady widzą kwiaty, co to jest miód, gdzie dociera pyłek sosny? Niezwykła różnorodność nasion i owoców oraz sposób ich rozprzestrzeniania się. Poszukiwanie kwitnących roślin w terenie. Uczniowie obserwują owady odwiedzające kwiaty. Na podstawie nabytej wiedzy, za pomocą klucza, lupy i zmysłów wzroku, węchu i dotyku sortują okazy na odpowiednie grupy.</p> <p>Znaczenie roślin dla człowieka. Zajęcia stacjonarno-terenowe, pobudzające wyobraźnię i zmysły. Rośliny trujące i lecznicze, które rośliny z naszego otoczenia są bardzo niebezpieczne, jakie są objawy zatrucia i jak udzielić pierwszej pomocy. Wspólne zbieranie i zaparzanie ziół, przecieranie w moździerzu aromatycznych przypraw, uwalnianie olejków eterycznych, zbadanie struktury materiałów z lnu i bawełny, konkursy i eksperymenty.</p> <p>Drzewo przyjacielem człowieka. Historia najwyższych i najdłużej żyjących organizmów świata oraz inne rekordy. Budowa, właściwości i znaczenie drzew. Posługiwanie się kluczem do oznaczania roślin. Wykonywanie inwentaryzacji dendrologicznej. Uczniowie zdecydują, które drzewo i dlaczego zasługuje na objęcie ochroną. Porównanie stanu zdrowotnego drzew w parku i przy ulicy. Przepisy i procedury administracyjne prowadzone w urzędach. W jakich okolicznościach można wyciąć drzewo czy wykonać nasadzenia a w jakich złożyć wniosek o ustanowienie pomnika przyrody. Założenie zielnika z zebranych liści.</p>
6	Tomasz Ciborowski	<p>dr nauk o Ziemi kolekcjoner minerałów</p>	<p>Jak powstaje plaża i sposoby ochrony brzegu. Zajęcia terenowe. Procesy wpływające na budowę plaży. Wykonanie prostych pomiarów umożliwiających sporządzenie profilu plaży i dokonania podziału plaży na występujące w trakcie spaceru części. Przy zastosowaniu uproszczonego zestawu sit granulometrycznych uczestnicy dokonują porównania osadów pobranych z różnych części plaży. W dalszej części uczestnicy mają okazję zobaczyć różnicę w wykształceniu wybrzeża płaskiego (plażowego) i stromego (klifowego), obserwując zmiany osadów, które występują na tych dwóch typach wybrzeża. Omówienie sposobów ochrony brzegu morskiego.</p> <p>Uroki minerałów i tajemnice skał. Zajęcia stacjonarno-terenowe. Zapoznanie uczestników ze „światem minerałów”, a także po krótko, z rodzajami i budową skał występujących na Ziemi. Wycieczka wzdłuż brzegu morza i sprawdzanie składu mineralnego piasku plażowego oraz zbieranie innych skał znajdujących się na plaży. Po krótkim omówieniu sposobów rozróżniania skał, uczestnicy przystępują do rozpoznawania różnych okazów, zwracając uwagę na minerały budujące skałę i ewentualne skamieniałości w nich występujące. W drodze powrotnej selekcja najładniejszych okazów i podsumowanie.</p>

7	Małgorzata Piotrowicz	Mgr biologii Członek Polskiego Towarzystwa Entomologicznego	<p>Różnorodność świata owadów Zagadnienia z zakresu entomologii, różnorodność gatunkowej w świecie owadów. Omówienie roli owadów, jako elementu ekosystemów. Owady z perspektywy człowieka. Rozpoznawania gatunków chronionych, rzadkich i pospolitych. Kształtowanie postaw i zachowań propagujących ochronę przyrody i bioróżnorodności. Łamanie stereotypów na temat owadów.</p> <p>„ Niezwykły spacer”- czyli bioróżnorodność na co dzień. Bioróżnorodność na różnych poziomach organizacji (ekosystemy, siedliska, mikrosiedliska). Główne nurty zachowania różnorodności gatunkowej i konsekwencje jej zanikania. Czynniki degradujące bioróżnorodność, antropopresja, oraz formy ochrony bioróżnorodności. Zadania terenowe m.in.: Wyznaczanie procentowego udziału gatunków dominujących na wytyczonym obszarze. Ustalanie warunków środowiskowych dla składu gatunkowego wytyczonego obszaru.</p> <p>Bursztynowy świat sprzed 40 mln lat. Geneza powstania Bursztynu Bałtyckiego i bursztynowych inkluzji. Owady sprzed 40 milionów lat są świadectwem zmian jakie zaszły na ziemi, co nam mówią i jakie dają nam wskazówki? Czym jest bursztyn? Śmiercionośna pułapka czy piękny kamień jubilerski? Paleoentomologia- zajęcia dla ciekawskich. Przy sprzyjającej pogodzie poszukiwanie bursztynu na plaży.</p> <p>Sekcja ryby Zapoznania z morfologią ryby poprzez wykonanie sekcji śledzia. Uczestnicy dostają zestawy sekcyjne oraz ryby, na których wykonują sekcję zgodnie z instrukcją prowadzącego. Wyodrębniają poszczególne organy, poznają ich nazwy oraz ich funkcje pełnione w organizmie.</p>
8	Małgorzata Mizgalska	Mgr ochrony środowiska, absolwentka studiów podyplomowych SGGW –Zastosowanie GIS w leśnictwie i ochronie przyrody.	<p>Co w trawie piszczy? Zajęcia stacjonarne. Zapoznanie się z gatunkami małych ssaków, które występują w naszym regionie i omówienie ich roli w ekosystemie. Poznanie sposobu odżywiania i zdobywania pokarmu przez sowy. Analiza wyplułek sów i identyfikacja znalezionych kości przy pomocy kluczy do rozpoznawania gatunków.</p>
9	Jarosław Wrosz	Mgr biologii pracownik OTOP'u Instruktor rekreacji – specjalność- survival Członek stowarzyszenia Polska Szkoła Surwiwalu	<p>• Pomocna przyroda. Umiejętność bytowania w terenie z wykorzystaniem tego, co oferuje przyroda. Rekreacja w kontakcie z przyrodą. Omówienie zagadnień takich jak: budowanie schronienia z naturalnym materiałami, roślinność użytkowa, tropy zwierząt.</p>

Przykładowy plan pobytu w „Błękitnej Szkole” na turnusie pięciodniowym.

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
11.00 przyjazd 13.00 obiad 14.00-17.00 Warsztat z grupy I 18.00 kolacja	9.00 śniadanie 10.00-13.00 Warsztat z grupy II 13.30 obiad 14.30-17.30 Warsztat z grupy I 18.00 kolacja z dyskoteką	7.30 śniadanie 8.05 wyjazd na zajęcia w Stacji Morskiej UG na Helu 14.30 powrót z Helu 15.30 obiad Basen 6-8zł (dla chętnych) 19.00 kolacja	9.00 śniadanie 10.00-13.00 Warsztat z grupy II 13.30 obiad 14.30-17.30 Warsztat z grupy I 19.00 kolacja	9.00 śniadanie 10.00 Warsztat z grupy II powrót